

Internkontrollplan 2024 för Kommunstyrelsen

---

*Antagen av Kommunstyrelsen
Februari 2024*

Den interna kontrollen

Kommunallagen 6 kapitlet 6 § anger att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Den interna kontrollens syfte är att tillse tillförlitlig rapportering om verksamhet och ekonomi, uppfyllelse av mål samt efterlevnad av lagar och regler. Den interna kontrollen innefattar verksamhetens hantering av alla de risker som föreligger i verksamheten och som faller inom ramen för intern kontrollens syfte.

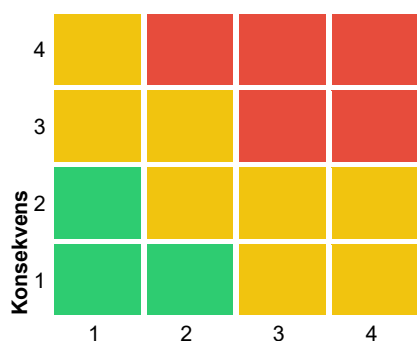
Internkontrollplanen är ett verktyg för att säkerställa att intern kontroll hanteras systematiskt och är tillräcklig. Internkontrollplanen antas årligen och säkerställer att risker bedöms och hanteras.

I internkontrollplanen synliggörs verksamhetens inventering, bedömning och hantering av risker i form av en bruttolista. Bruttolistan utgår från verksamhetens mest betydelsefulla och prioriterade ansvarsområden och processer. Förutom verksamhetsnära risker har kommunstyrelsen även bedömt fyra kommunövergripande risker; ekonomisk förvaltning, bisyssla, upphandling och inköp samt delegation. Bedömningen av dessa risker redovisas i kommunstyrelsens internkontrollplan. Vid granskning av dessa risker delges berörda nämnder resultatet i samband med återkoppling av nämndernas internkontrollplaner.

Hantering av risker sker genom att de accepteras, granskas i internkontrollplanen, omhändertas på annat sätt, exempelvis genom utvecklingsarbete i verksamhetsplan, eller åtgärdas omgående.

Den interna kontrollen är en del av nämndens utvecklingsarbete och ingår i ledningssystemet. Detta innebär att nämnden ansvarar för att vidta åtgärder utifrån identifierade brister för att ständigt förbättra och utveckla sin verksamhet.

Riskmatris

Sannolikhet

Kritisk
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig - är så stor konsekvens att det helt enkelt inte får hända	Sannolik - Det är mycket troligt att fel kan uppstå
3	Kännbar - Uppfattas som besvärande av berörda personer (internt och externt)	Möjlig - Det finns en möjlig risk för att fel kan uppstå
2	Lindrig - Uppfattas som liten av berörda	Mindre sannolik - Risken är mycket liten för att fel kan uppstå
1	Försumbar - Uppfattas som obetydlig av berörda	Osannolik - Risken är praktiskt taget obefintlig att fel kan uppstå

Bruttolista risker

Ansvarsområde/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Befintliga åtgärder, egenkontroller, systemstöd etc	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Ställningstagande av hantering
Upphandling och inköp (Ekonomikontoret)	Risk att kommunens inköp och upphandlingar inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	Riktlinjer och policy finns. Information till verksamheterna sker löpande. Inköpsanalyser medför kvalitetssäkring och visar avtalstäckning. Upphandlingsplan som utgår från framtida upphandlingsbehov, kvalitetssäkrar upphandlingar över tröskelvärde för direktupphandling. Ekonomistämning i prognosuppföljning. Samverkan med förvaltningsekonomerna ger en helhetsbild.	3	3	9	Granskning i internkontrollplan.
Ekonomisk förvaltning (Ekonomikontoret)	Risk att en god ekonomisk förvaltning inte efterlevs och att offentliga medel inte hanteras korrekt vid: a) representation	a) Kontrollsteg i ekonomisteg	2	2	4	a) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
	b) attestflöde	b) Löpande kontroll av attestflödet	2	2	4	b) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
	c) intäkter (kundfakturerings), risk att vi förlorar intäkter	c) Rutiner finns och kontroller sker på fler nivåer (medarbetare, chef och revisorer). Kontoret checkar av avvikelser och mönster.	2	2	4	c) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
	d) ekonomistyrning	d) Budgetuppföljning/bokslut/medelsförvaltning. Rutiner finns och kontroller sker på fler nivåer (medarbetare, chef och revisorer).	2	3	6	c) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
Kompetensförsörjning (HR)	a) Risk att inte behålla kompetens/ vara attraktiv arbetsgivare/erbjuda karriärvägar - inte kunna leverera på uppdrag/få ökat antal sjukskrivningar	a) Individuella utvecklingsplaner i medarbetarsamtal, karriärutveckling ledararenan, personalförening, hälsoinspiratörer, förmåner, introduktionsplaner/dagar, SAM, utvecklande ledarskap, chefsdagar. Innovation är en viktig del.	3	3	9	a) Hanteras genom att följas upp i modul SAM. Ny kompetensförsörjningsstrategi antas politiskt 2024. Genomförande sker i enlighet med rutiner och handlingsplan.
	b) Risk att inte kunna rekrytera och attrahera nya medarbetare – inte kunna leverera på uppdrag/ få ökat antal sjukskrivningar	b) Rekryteringsföretag som arbetar med search, varumärket och profilering har påbörjats, sociala medier kan bli en viktigare del.	3	3	9	b) Hanteras genom att ny kompetensförsörjningsstrategi antas politiskt 2024. Genomförande sker i enlighet med rutiner och handlingsplan.

Bisysslor (HR)	Risk att medarbetares bisysslor påverkar deras uppdrag i Knivsta kommun. Konkurrerande verksamhet mellan kommunen och medarbetaren kan leda till förtroendeskada och i förlängningen till uteblivna intäkter.	Medarbetardialogen har reviderats och tydliggör att bisyssla ska efterfrågas/anmälas. Rutiner för bisyssla finns. Kompetensinsats genomförs återkommande.	2	3	6	Hanteras genom medarbetardialog och återkommande kompetensinsatser.
LAS-hantering (HR)	Risk för att varsel, konvertering, företrädesrätter inte hanteras korrekt och att fel sker vid anställningsförfarande	Alla underlag finns i systemstöd (Winlas). HR ansvarar för att varje månad skicka underlag och instruktioner till cheferna för hantering. Rutin för detta finns. Hanteringen kontrolleras månadsvis. Inga avvikelser har inträffat under senare år.	1	3	3	Accepteras, utifrån förekommande arbetsätt, styrdokument och kontroller.
Handläggning av ärenden (Kommunledningskontoret)	Risk att underlag inte är genomarbetade kvalitetssäkert och rättssäkert för förtroendevalda att ta beslut på. Risken innefattar även att stoppdatum inte följs	Årsplan Knivsta med stoppdagar finns framtaget. Tjänstemannaberedning sker löpande. Nytt förslag på process föreligger. I denna anges att nämnderna ska arbeta lika.	3	3	9	Hanteras genom utvecklingsarbete, där föreslagen process ska fastställas och förankras.
Hantera demokrati och tillsyn – hantera och tillhandahålla allmänna handlingar (Kommunledningskontoret)	Risk att kommunens dokument som delas digitalt inte lever upp till lagen om tillgänglighet.	Word- och PPP mallar finns som stödjer lagens krav. Informationsinsatser sker löpande om att mallarna finns och hur de ska användas. Granskning pågår av webbplattformen, där felaktiga dokument byts ut. Tillgänglighetskrav bör vara med vid upphandling.	3	3	9	Hanteras genom utvecklingsarbete i framtagandet av en systemförvaltningsrutin gällande process för tydliggörande av behov/krav.
Delegationsbeslut (Kommunledningskontoret)	Risk att beslut inte fattas inom ramen för gällande delegationsordning enligt följande: a) Risk att beslut inte fattas av utsedd delegat och därmed inte är giltigt.	a) Delegationslista. Rutin finns gällande diarieföring av beslut	2	3	6	a) Accepteras, utifrån förekommande genomgångar inom ramen för det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet.
	b) risk att beslut inte är korrekt diarieförda och återrapporterade till nämnd	b) Rutin finns gällande diarieföring av beslut.	2	3	6	b) Accepteras, utifrån förekommande genomgångar inom ramen för det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet.
	c) risk att beslut inte är korrekt dokumenterade	c) Rutin finns gällande diarieföring och ska följas.	2	3	6	c) Accepteras, utifrån löpande informationsinsatser inom ramen för det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet.
Förekomst av jäv (Kommunledningskontoret)	Risk att jäv föreligger då vissa förtroendevalda sitter både som ordförande i nämnd och som ledamot i kommunstyrelsen	Rutin föreligger, som är känd och efterföljs.	2	3	6	Accepteras, utifrån förekommande arbetsätt och föreliggande styrdokument.

Barnkonventionen (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att vi inte följer barnkonventionen gällande lika rättigheter då alla barn inte har samma ekonomiska förutsättningar	Lovprogram tas fram som är öppet för alla. Avgifter tas ut för vissa aktiviteter som finansierar andra aktiviteter. Bedömning om vad som kan göras avgiftsfritt för målgruppen sker. Gemensam konsekvensbeskrivning behöver tas fram för att säkerställa verksamhetens utbud utifrån ett helhetsperspektiv.	2	3	6	Hanteras genom utvecklingsarbete i form av att ta fram en gemensam konsekvensbeskrivning.
Föreningsbidrag (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att föreningar och studieförbund får bidrag på felaktiga grunder	Åtgärdsrapport framtagen. Stickprov genomförs. Kontoret begär löpande in verksamhetsplan samt alkoholpolicy. Kontoret träffar föreningar systematiskt och informerar löpande om nya riktlinjer.	2	2	4	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
Nyttjande av lokaler (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att föreningar betalar felaktig taxa genom att de hyr ut lokalen i andra hand	Stickprov genomförs. Kontoret får även kännedom om specifika tillfällen genom personal på plats eller genom andra föreningar och genomför då uppföljningar samt dialog med berörda föreningar. Bokningsrutiner har utvecklats. Löpande information om regler ges till alla föreningar.	2	2	4	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
Nyttjande av lokaler – välfärdsbrott (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att ett ökat antal föreningar betalar felaktig taxa genom att de systematiskt med uttalat vinstintresse hyr ut lokalen i andra hand	Åtgärdsrapport finns för att säkerställa systematiskt missbruk av andrahandsuthyrning. Information och uppföljning används som systematiska verktyg.	2	3	6	Hanteras genom utvecklingsarbete i form av analys av samlad dokumentation gällande felaktigt nyttjande av lokaler.
Trygghet för barn (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att barn/unga inte är trygga i situationer där de är ensamma med personal.	Rutin för utdrag ur belastningsregistret behöver revideras och säkerställas. Egenkontroll för rutin gällande utdrag ur belastningsregistret behöver utvecklas. Ingen rutin finns gällande ensamarbete med barn. Kontoret har tät kontakt med vårdnadshavare för att få information om det finns barn som känner sig otrygga. Besöksenkäten ska utvecklas med fråga gällande otrygghet. Lektionsbesök sker löpande.	2	4	8	Hanteras genom utvecklingsarbete, i form av att rutiner (belastningsregistret och ensamarbete) ska utvecklas. Även egenkontroll gällande utdrag ur belastningsregistret ska utvecklas. Hanteras även genom granskning i internkontrollplan.
Hantera personuppgifter enligt GDPR (Fritids- och kulturkontoret)	Bildmedium; fotografier och rörliga bilder. Barn och unga figurerar ofta. a) Risk att originalbilder ej hanteras enligt GDPR och publiceras.	Blurrar ansikten om det inte finns medgivande i en medgivande-blankett. Informationsskyldighet föreligger och ska informeras om. a) Bildbanken och Kulturskolans bokningssystem har inbyggda GDPR system. Utifrån ny teknik har bilder fått annan utformning som bidrar till att GDPR inte är ett problem.	2	3	6	a) Accepteras, utifrån inbyggda system och föreliggande arbetssätt.

	b) Risk att medgivarblanketter inte hanteras i enlighet med rutin	b) Informationshanteringsplanen anger att blanketten ska sparas under en månad. Uppföljning av informationshanteringsplanen ska ske.	2	3	6	b) Hanteras genom utvecklingsarbete i form av uppföljning av informationshanteringsplan för att synliggöra om egenkontroll behöver utvecklas.
	c) risk att originalbilder finns kvar i teknisk utrustning, t ex mobil, kamera	Rutin för gallring av bilder behöver tas fram.	2	3	6	c) Hanteras genom utvecklingsarbete i form av att rutin för gallring behöver tas fram.
Projektportföljen	<i>Bostadsförsörjning</i> Risk att kommunen inte kan fullgöra sitt lagstadgade bostadsförsörjningsansvar genom att tillgodose efterfrågan på bostäder i Knivsta	Ett bostadspolitiskt program ska tas fram för politiskt antagande.	2	3	6	Hanteras genom framtagande av bostadspolitiskt program och samhällsbyggnadsprinciper ska ske omgående.
	<i>Bostadsförsörjning</i> Risk att genomsnittlig nyproduktion av bostäder inte uppfyller ingånget 4-spårsavtal med staten och regionen	En väl avvägd projektportfölj kopplad till förhandling av 4-spårsavtalet behöver utvecklas.	2	3	6	Hanteras genom framtagande och utveckling av projektportfölj, utvecklingsarbete av ny projektchef samt ny process gällande beredning för strategisk planering och infrastruktur.
	<i>Företagsetableringar</i> Brist på tillgång till byggklar verksamhetsmark riskerar att begränsa tillväxten	Näringslivsstrategi finns. Etableringsstrategi ska tas fram.	2	3	6	Hanteras inom ramen för verksamhetsutveckling, genom framtagande av etableringsstrategi.
	<i>Samhällsfastigheter</i> Risk att det finns ökande andel vakanta lokaler inom samhällsfastigheter	Riktlinjer för bostadsförsörjning ska tas fram. Utveckling av projektportföljen behövs.	2	3	6	Hanteras genom framtagande av bostadspolitiskt program omgående och att projektportföljen utvecklas.
	<i>Samhällsfastigheter</i> Risk för suboptimerat lokalnyttjande (obalans mellan utbud och efterfrågan)	Kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan för kommunstyrelsen behöver tas fram. Vissa nämnder har framtagna lokalförsörjningsplaner.	3	3	9	Hanteras inom ramen för verksamhetsutveckling, genom att kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan tas fram.

Risker som ska granskas i internkontrollplan

Risker inom den interna kontrollen kan hanteras på följande sätt; accepteras, omhändertas i annan planering, granskas i internkontrollplan eller åtgärdas omedelbart.

Utifrån bedömning i aktuell bruttolista ska två risker hanteras genom granskning i internkontrollplanen 2024 och återrapporteras till nämnden per helår 2024.

Ansvarsområde/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Riskvärde	Ställningstagande av hantering
Upphandling och inköp (Ekonomikontoret)	Risk att kommunens inköp och upphandlingar inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	9	Granskning i internkontrollplanen.
Trygghet för barn (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att barn/unga inte är trygga i situationer där de är ensamma med personal.	8	Granskning i internkontrollplanen.

Återkoppling gällande risker som ska omhändertas i annan planering

För att säkerställa ett systematiskt arbetssätt gällande de risker i bruttolistan som bedömts som kritiska enligt matrisen kommer återkoppling att ske till nämnden vid två tillfällen, dels för första halvåret 2024, dels för helåret. Återkopplingen kommer att synliggöra huruvida risken hanteras så som planerats enligt bruttolistan genom att ange om hanteringen följer planering eller ej.

Ansvarsområde/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Riskvärde	Ställningstagande av hantering
Kompetens-försörjning (HR)	a) Risk att inte behålla kompetens/ vara attraktiv arbetsgivare/erbjuda karriärvägar - inte kunna leverera på uppdrag/få ökat antal sjukskrivningar	9	a) Hanteras genom att följas upp i modul SAM. Ny kompetensförsörjningsstrategi antas politiskt 2023. Genomförande sker i enlighet med rutiner och handlingsplan.
	b) Risk att inte kunna rekrytera och attrahera nya medarbetare – inte kunna leverera på uppdrag/ få ökat antal sjukskrivningar	9	b) Hanteras genom att ny kompetensförsörjningsstrategi antas politiskt 2023. Genomförande sker i enlighet med rutiner och handlingsplan.
Handläggning av ärenden (Kommunledningskontoret)	Risk att underlag inte är genomarbetade kvalitetssäkert och rättssäkert för förtroendevalda att ta beslut på. Risken innefattar även att stoppdatum inte följs	9	Hanteras genom utvecklingsarbete, där föreslagen process ska fastställas och förankras.
Hantera demokrati och tillsyn – hantera och tillhandahålla allmänna handlingar (Kommunledningskontoret)	Risk att kommunens dokument som delas digitalt inte lever upp till lagen om tillgänglighet.	9	Hanteras genom utvecklingsarbete i framtagandet av en systemförvaltningsrutin gällande process för tydliggörande av behov/krav.

Trygghet för barn (Fritids- och kulturkontoret)	Risk att barn/unga inte är trygga i situationer där de är ensamma med personal.	8	Hanteras genom utvecklingsarbete, i form av att rutiner (belastningsregistret och ensamarbete) ska utvecklas. Även egenkontroll gällande utdrag ut belastningsregistret ska utvecklas. Hanteras även genom granskning i internkontrollplan.
Projektportföljen	<i>Samhällsfastigheter</i> Risk för suboptimerat lokalnyttjande (obalans mellan utbud och efterfrågan).	9	Hanteras inom ramen för verksamhetsutveckling, genom att kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan tas fram.